

Dette udvidet resumé er udgivet i det elektroniske tidsskrift **Artikler fra Trafikdage på Aalborg**

Universitet

(Proceedings from the Annual Transport Conference at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

<https://journals.aau.dk/index.php/td>

En guide til at styrke arbejdet med de Nationale Cykelruter

Helle Huse, hhu@ramboll.dk, Rambøll

Anne Marie Laustrup Nielsen, amln@ramboll.dk, Rambøll

Abstrakt

De Nationale Cykelruter indgår i det rekreative cykelrutenet og giver mulighed for at køre længere stræk gennem Danmark. For at skabe et både højere og mere ensartet serviceniveau på de Nationale Cykelruter har Vejdirektoratet udarbejdet en række principper for ruterne.

Baggrund

De Nationale Cykelruter blev etableret i 1993 i et samarbejde mellem Vejdirektoratet, Miljøministeriet og de daværende amter. Tanken med cykelruterne var, at de skulle fungere som et sammenhængende netværk af attraktive cykelruter med fokus på rekreative oplevelser i natur- og kulturlandskabet.

De 11 Nationale Cykelruter strækker sig i dag over næsten 5.000 km og forbinder Danmark på kryds og tværs. Samtidig fungerer de som bindeled til en lang række regionale og lokale cykelruter. Nogle af de Nationale Cykelruter indgår endvidere i det europæiske rutenetværk EuroVelo.

Kommunerne har ansvaret for hovedparten af rutenettet. Hvis en kommune ønsker at ændre linjeføringen for en National Cykelrute, skal Vejdirektoratet godkende ændringen.

Formål

I dag er serviceniveauet på de Nationale Cykelruter meget uensartet. For at højne niveauet og dermed gøre ruterne mere attraktive har Vejdirektoratet udarbejdet en rapport, som angiver en række principper for de Nationale Cykelruter.

Der er tidligere fastlagt seks kriterier, som Vejdirektoratet har benyttet til at vurdere ansøgninger om ændret linjeføring af de Nationale Cykelruter. Disse kriterier er: Sikkerhed og tryghed, Turisme, Service, Komfort, Skiltning og Meningsfuldhed. Fremover vil Vejdirektoratet også benytte principperne for de Nationale Cykelruter som vurderingsgrundlag, når der ansøges om ruteomlægninger.

Principperne kan også være et brugbart værktøj i kommunernes løbende arbejde med at forbedre/opgradere de Nationale Cykelruter. Endelig kan principperne være til generel inspiration for alle, som arbejder med serviceniveau for regionale og kommunale rekreative cykelruter.

Proces

Opgaven med at fastlægge principperne blev igangsat som en del af Cyklens År 2022.

Arbejdet blev gennemført i tæt samarbejde med en tværfaglig arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Dansk Cykelturisme, Dansk Kyst- og Naturturisme, Naturstyrelsen, Friluftsrådet samt Vejdirektoratet og Rambøll.

Herudover var to kommuner og to destinationsselskaber involveret i arbejdet via en følgegruppe.

Resultater

Der er opstillet principper for de Nationale Cykelruter inden for fire overordnede emner: Rekreative værdier, Infrastruktur, Service samt Drift og vedligehold.

Ved opstillingen af principperne er der taget udgangspunktet i, at målgruppen for de Nationale Cykelruter er en turcyklist, som cykler mere end én dag med minimum én overnatning. Ved at arbejde med denne målgruppe sikres der et serviceniveau, som også vil opfylde dagscyklistens behov.

I det følgende gives der en kort introduktion til de emner, som principperne for de Nationale Cykelruter omhandler.

Rekreative værdier

Ruternes formål er, at cyklisterne får rekreative oplevelser undervejs på turen, og derfor omhandler de vigtigste principper ruternes rekreative værdier: Oplevelser, attraktioner og læ.

Infrastruktur

I rapporten anbefales der en række sti- og vejtyper, der kan indgå som en del af de Nationale Cykelruter. For de forskellige sti- og vejtyper er der opsat en række konkrete principper i forhold til bredde, belægning, ÅDT for biltrafik, hastighedsgrænse for biltrafik og mængde tunge køretøjer. Herudover er der opsat generelle principper på tværs af sti- og vejtyperne i forhold til oversigtsforhold, stigninger, krydsningsfaciliteter, rutevejvisning og forhindringer.

Service

Service på eller ved ruterne er vigtig for brugerne, dels fordi mange af cyklisterne cykler længere stræk, og dels fordi mange af cyklisterne ikke er kendte i det område, de cykler i. Service omfatter rasteplasser, servicevejvisning, indkøbsmuligheder, adgang til kollektiv trafik/færger, opladningsmuligheder og turistinformation.

Drift og vedligehold

Drift og vedligehold af ruterne er vigtigt for, at brugerne oplever, at ruterne er gode at køre på. Driften og det løbende vedligehold påvirker ikke direkte ruteplanlægningen, men er en forudsætning for, at den ønskede kvalitet kan opretholdes.

Forslag til emneplacering

Cykeltrafik og små motoriserede løbehjul